

*OW
Kulawczyński*

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
DZ. 0223-03/22
w Jaworze
59-400 Jawor, ul. Piwna 1
tel./fax 76 870 28 74

Starostwo Powiatowe w Jaworze

2850.2022.DG

Wpłynęło dn. 24-03-2022
Przyjęto przez: Anna Olko

01T00FD1E

Jawor, 23 marca 2022 roku

RADA POWIATU W JAWORZE

25. 03. 2022
- 24 -
WPLYNEŁO

*p. Ceptel
Kulawczyński*

**RADA POWIATU
STAROSTWO POWIATOWE
w J a w o r z e
ul. Wrocławska 26**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze przekazuje ocenę
stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu za rok 2021

p.o. PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Jaworze
Krystyna Wyzina

Spis treści

	Strona
1. Działalność Sekcji Epidemiologii	3
2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej	5
3. Działalność Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia	7
4. Działalność Sekcji Higieny Pracy	9
5. Działalność Stanowiska Pracy Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	11
6. Działalność Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży	12
7. Działalność Stanowiska Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	13

1. Działalność Sekcji Epidemiologii

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu jaworskiego została zdominowana przez pandemię koronawirusa. Zakażenie wirusem SARS-CoV-2 stwierdzono u 2995 osób, z których 278 osób poddano hospitalizacji. Z powodu zakażenia zmarło 97 osób. Pracownicy inspekcji sanitarnej przeprowadzali wywiady epidemiologiczne ze wszystkimi osobami zakażonymi, opiekunami tych osób. W ramach prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych podejmowane były działania dotyczące nakładania kwarantanny domownikom, osobom z bliskiego kontaktu oraz nadzoru epidemiologicznego.

Bilans zakażeń na przestrzeni roku z podziałem na kwartały:

- 874 zakażeń w I kwartale,
- 863 zakażenia w II kwartale
- 34 zakażenia w III kwartale
- 1224 zakażenia w IV kwartale.

Stan na dzień 31.12.2021 roku:

- 2803 ozdowieńców,
- 95 chorych.

W powiecie jaworskim zarejestrowano ogniska epidemiczne w zakładach pracy, szkołach, przedszkolach i urzędach.

Największe ogniska wystąpiły w:

- Przedszkolu nr 4 w Jaworze z Oddziałami Zamiejscowymi,
- Szkole Podstawowej w Wądrożu Wielkim, Szkole Podstawowej w Targoszynie,
- Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze,
- Szkole Podstawowej nr 1, Szkole Podstawowej nr 5.

Najwięcej zakażeń wśród pracowników odnotowano w zakładach:

- MERCEDES,
- KORPO,
- IS Polska

Zakażenia epidemiczne występowały wśród pracowników pracujących w zakładach innych powiatów.

W placówkach opieki długoterminowej zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne:

- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Bolkowie
- Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Jaworze.

W domach pomocy społecznej zarejestrowano 2 ogniska zakażeń SARS-CoV-2:

- Dom Pomocy Społecznej w Jaworze,
- Rodzinny Dom dla Osób Starszych w Bielanych 17 a.

Placówki funkcjonowały we wzmożonym reżimie sanitarnym.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 15 kontroli z zakresu nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych w szczególności wykonywania szczepień przeciw COVID-19. Szczepienia realizowane były w podmiotach leczniczych w punktach szczepień spełniających wymogi gabinetu diagnostyczno-zabiegowego oraz w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych.

Kryteria kontroli obejmowały ocenę stanu sanitarnego punktów szczepień, zachowanie łańcucha chłodniczego w obiekcie i podczas transportu preparatów szczepionkowych,

prorowadzenie dokumentacji związanej ze zgłaszaniem niepożądanych odczynów poszczepiennych. W bieżącym roku zarejestrowano 3 niepożądane odczyny poszczepienne po szczepieniach Covid -19, zakwalifikowane jako odczyny łagodne.

W podmiotach leczniczych preparaty szczepionkowe przechowywane były w warunkach spełniających kryteria łańcucha chłodniczego, zaopatrzenie w preparaty dezynfekcyjne w szczególności płyny dezynfekcyjne do rąk było wystarczające.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W domach pomocy społecznej przeprowadzono 3 kontrole pod kątem prawidłowości przestrzegania procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków przechowywania i dostępności środków ochrony osobistej, w szczególności użytkowania odzieży ochronnej. Na stanowiskach pracy dostępne były środki ochrony osobistej dla personelu odpowiednio do zagrożenia w ilości wystarczającej, przechowywane w oznakowanych szafach.

Placówki posiadają wdrożone procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem epidemiologicznym, które uwzględniają działania szczegółowe zapewniające odpowiedni poziom bezpieczeństwa używania środków ochrony osobistej (w tym kombinezony ochronne, gogle, maseczki, rękawice.)

Sytuacja epidemiologiczna pozostałych chorób zakaźnych od wielu lat jest stabilna i nie budzi niepokoju. Zarejestrowane w roku 2021 zachorowania na niektóre choroby zakaźne, analogicznie jak w latach ubiegłych miały charakter sezonowy.

W roku 2021 zarejestrowano:

- 54 pokąsania przez zwierzęta w tym 1 osoba szczepiona przeciwko wściekliźnie,
- 10 salmonelloz,
- 4 boreliozy,
- 2 lambliozy,
- 1 nowo wykryte HIV,
- 30 przypadków ospy wietrznej,
- 6 innych bakteryjnych zakażeń jelitowych,
- 4 przypadki wirusowego zakażenia jelit,
- 4 przypadki gruźlicy,
- 2 przypadki biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu
- 8 przypadków zachorowań na półpasiec.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi:

Program Szczepień Ochronnych w 2021 roku na nadzorowanym terenie realizowany był z utrudnieniami w związku z panującą epidemią. Wykonanie szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży od 0 – 19 lat w rocznikach podległych do szczepienia przedstawia analiza ujęta w tabeli :

Wykonanie szczepień w 2021r.

Rocznik	Liczba dzieci	Rodzaj szczepienia	Liczba dzieci zaszczepionych
2021	339	P/wzw-B	295
		Błonica – Tężec – Krztusiec + p/poliomyelitis + Haemophilus influenzae + Streptococcus pneumoniae	217
2020	378	P/wzw-B	369
		Błonica –Tężec – Krztusiec + p/poliomyelitis + Haemophilus influenzae + Streptococcus pneumoniae	362
		P/odrze – śwince - różyczce	301
2016	411	Błonica – Tężec – Krztusiec + p/poliomyelitis	301
		Odra – Świnka - Różyczka	248
2012	422	P/odrze-śwince-różyczce	339
2008	481	Błonica + Tężec + Krztusiec	417
2003	355	Tężec - Błonica	357

Na podstawie sporządzonej analizy procentowej w oparciu o sprawozdanie roczne MZ - 54, wykonanie szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży przedstawia się poprawnie. Nie stwierdzono uchybień w wykonywaniu szczepień ochronnych oraz gospodarce preparatami szczepionkowymi.

2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej

Nadzór nad jakością wody

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze prowadziła nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu jaworskiego.

W toku urzędowego nadzoru nad jakością wody, wykonano 69 kontroli wodociągów oraz pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 124 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Analizując źródła zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu jaworskiego należy stwierdzić, że w 7 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz w 3 podmiotach zaopatrujących w wodę w 2021 roku wystąpiła nieprawidłowa jakość wody pod względem sanitarnym. Stwierdzone przekroczenia dotyczyły następujących wodociągów: Wodociąg Jawor (bakterie grupy coli, mętność), Wodociąg Rybno (mangan, mętność), Wodociąg Targoszyn (bakterie grupy coli, pH.), Wodociąg Paszowice (bakterie grupy coli, E. coli), Wodociąg Pogwizdów

(ogólna liczba mikroorganizmów, bakterie grupy coli), Wodociąg Wierzchosławice Górne (mętność, bakterie grupy coli, E. coli), Wodociąg Stare Rochowice (bakterie grupy coli), Wodociąg Jakuszowa (bakterie grupy coli, mętność), Kuźnia Jawor (E.coli, bakterie grupy coli, enterokoki kałowe, mangan), studnia publiczna w Bolkowie, ul. Widokowa 6 (bakterie grupy coli, mętność).

Przekroczenia parametrów miały charakter jednorazowy i krótkotrwały. Wykonane zostały działania zaradcze i naprawcze (czyszczenie i płukanie urządzeń, regulacja uzdatniania), została przywrócona wymagana jakość wody.

W 2021 roku wydano 12 decyzji płańniczych związanych z nieprawidłową jakością wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz 4 w innych podmiotach zaopatrujących w wodę.

Zobowiązani z chwilą powzięcia wiadomości o stwierdzonej nieprawidłowej jakości wody (zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego), natychmiast podejmowali działania zaradcze i naprawcze przywracające jakość wody.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi stały nadzór nad jakością ciepłej wody w instalacjach wodociągowych wewnątrz budynków.

W roku sprawozdawczym nadzorowymi badaniami wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella objęte zostały 2 obiekty wykonujące działalność leczniczą (Jaworskie Centrum Medyczne w Jaworze i ZOL w Jaworze) oraz 2 obiekty zamieszkania zbiorowego (Pokoje gościnne „Magnolia” i Pokoje gościnne „Kameleon” w Jaworze). W przypadku trzech obiektów stwierdzono w sieci wody ciepłej obecność bakterii Legionella sp. w liczbie przekraczającej dopuszczalne normy. Wobec właścicieli wszystkich obiektów prowadzone zostało postępowanie administracyjne, a działania naprawcze podjęte przez właścicieli (płukanie i dezynfekcja sieci, regulacja temperatury, modernizacja systemu uzdatniania) doprowadziły do przywrócenia wymaganej jakości wody ciepłej.

Na terenie powiatu jaworskiego funkcjonuje pływalnia kryta „Słowianka” w Jaworze zasilana w wodę do celów kąpielowych i innych związanych z działalnością z wodociągu Jawor. Jakość wody kontrolowana jest przez przedsiębiorcę wg uzgodnionego harmonogramu poboru próbek wody do badań laboratoryjnych z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Jaworze. Jakość wody w okresie sprawozdawczym spełniała wymagania.

Zarządcy podjęli decyzję o nieuruchamianiu w sezonie letnim 2021 basenu letniego w Bolkowie oraz Kąpieliska „Jawornik” w Jaworze.

Stan sanitarny miast i terenów wiejskich

W okresie wykonywanej oceny nie stwierdzono istotnych zaniedbań, a stan sanitarno-porządkowy terenów miast i wsi na obszarze powiatu z roku na rok poprawia się.

Rekreacja i wypoczynek

Na terenie powiatu znajdują się otwarte tereny rekreacyjne jak: 2 parki w Jaworze, ogródek jordanowski w Bolkowie i Park Krajobrazowy w Paszowicach oraz tereny zamknięte w obrębie Ośrodków Wypoczynku Rodzinnego w Jaworze i Bolkowie. Przeprowadzone kontrole stanu sanitarnego terenów rekreacyjnych nie wykazały nieprawidłowości.

Hotele, pensjonaty, kempingi i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie

Wszystkie hotele są przyłączone do lokalnych systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zapewniają wymagane warunki czasowego gromadzenia odpadów komunalnych i posiadają umowy z uprawnionymi podmiotami do odbioru odpadów i wywozu ich do utylizacji. Pokoje hotelowe w obiektach posiadają pełne węzły sanitarne, wysoki standard wyposażenia i utrzymania higieny pomieszczeń. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Posiadają wymagane pomieszczenia, wyposażenie i sprzęt do wykonywania usług. Zapewniają utrzymanie czystości i higieny w pomieszczeniach zakładów oraz świadczeniu usług stosownie do ich rodzaju.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących utrzymania czystości pomieszczeń i sprzętu, nie przestrzegania warunków przechowywania z zachowaniem wymaganej segregacji bielizny brudnej i czystej, narzędzi, albo nie prowadzenia dezynfekcji i chemicznej sterylizacji narzędzi.

Cmentarze i chowanie zmarłych oraz zakłady pogrzebowe i postępowanie ze zwłokami i szczątkami

W 2021 roku wykonywane były ekshumacje, dochowania, zezwolenie na sprowadzenia zwłok do kraju. Wszystkie ekshumacje prowadzone były w wymaganym przepisami terminie od 16 października do 15 kwietnia. Przeprowadzały je zakłady pogrzebowe na podstawie decyzji zezwalającej, uzyskanej uprzednio przez uprawnioną osobę.

Wydano 31 zezwoleń na ekshumacje i dochowania oraz 10 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

Podsumowanie

Obserwowane w toku prowadzonego nadzoru rosnące zaangażowanie i intensywne starania samorządów lokalnych, przedsiębiorców i ludności sprawiają, że stale poprawia się stan sanitarnohigieniczny obiektów komunalnych na terenie powiatu.

W związku ze stanem epidemii COVID -19 wielu przedsiębiorców i zarządców zawiesiło lub zamknęło działalność, a w obiektach funkcjonujących zwraca się szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów związanych ze stanem epidemii, w tym zapewnienie pracownikom środków ochrony osobistej oraz dostosowanie obiektów do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz przepisów prawnych.

3. Działalność Sekcji Higieny Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia

W roku 2021 Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia nadzorowała 1325 zakładów usytuowanych na terenie 5 gmin, w tym 1076 zakładów żywniowo - żywnościowych, 234

środki transportu, 10 zakładów przedmiotów użytku, 1 wytwórnię przedmiotów użytku, 1 wytwórnię kosmetyków oraz 3 zakłady obrotu kosmetykami.

Przeprowadzono łącznie 661 kontroli sanitarnych, w tym w 41 stwierdzono nieprawidłowości, tj. m.in.:

- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń,
- zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, podłogi, drzwi),
- niewłaściwy stan sanitarny w obiektach,
- brak aktualnych wyników badania wody,
- niewłaściwa jakość zdrowotna sprzedawanych produktów.

W 2021 r. zaplanowano 578 kontroli, a wykonano 661. Dodatkowe działania wynikały przede wszystkim z kontroli przestrzegania ograniczeń wprowadzonych w związku ze stanem epidemii wirusa COVID-19, ale także dotyczyły otwierania nowych obiektów, zmiany profilu działalności czy kontroli interwencyjnych. Część kontroli dot. przestrzegania ograniczeń związanych ze stanem pandemii przeprowadzono przy współudziale funkcjonariuszy Komendy Powiatowej w Jaworze.

Wydano łącznie 102 decyzje merytoryczne i 79 decyzji płatniczych. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono 3 mandaty na sumę 1500 zł. Wystawiono 1 decyzję o zakazie wprowadzenia do obrotu środka spożywczego. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Złożono 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez PWIS w związku z nieprawidłową prezentacją suplementów diety sprzedawanych przez internet.

Odnotowano 5 interwencji konsumentów dotyczących:

- nieprzestrzegania przepisów w związku z pandemią – przeprowadzono kontrole sanitarne wraz z funkcjonariuszami Komendy Policji w Jaworze; nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie (1 wniosek),

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny obiektu (4 wnioski):

- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny lodziarni – nieprawidłowości nie stwierdzono,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stoiska mięsnego w supermarkecie – nieprawidłowości nie stwierdzono,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny lokalu gastronomicznego – w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości prowadzone jest postępowanie administracyjne,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny obiektu w powiecie wrocławskim – przekazano zgodnie z kompetencjami do PPIS we Wrocławiu.

W okresie sprawozdawczym otrzymano 34 powiadomienia o niebezpiecznych produktach w ramach systemu RASFF. Przeprowadzono łącznie 31 kontroli interwencyjnych. Zgłoszone powiadomienia dotyczyły produktów spożywczych oraz materiałów do kontaktu z żywnością o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

W ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 146 próbek środków spożywczych oraz 3 próby wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wszystkie pobrane próby były prawidłowe.

W okresie sprawozdawczym prowadzono nadzór nad prawidłowością oznakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogacanych witaminami lub składnikami mineralnymi wprowadzanych do obrotu jak i przez Internet. Dokonano oceny znakowania 42 wyżej omawianych środków spożywczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Oceniając sytuację stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie jaworskim w 2021 roku zaobserwowano stałą konieczność utrzymywania prawidłowego stanu sanitarno – technicznego zakładów żywnościowych przez przedsiębiorców. Wynika to z ciągłej eksploatacji urządzeń i pomieszczeń.

W związku ze stanem epidemii COVID-19 wielu przedsiębiorców zawiesiło bądź zamknęło działalność, a w zakładach, które funkcjonują zwraca się szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów związanych ze stanem epidemii, w tym zapewnienie pracownikom środków ochrony osobistej oraz dostosowanie zakładów do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz obowiązujących przepisów prawnych.

4. Działalność Sekcji Higieny Pracy

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy na koniec 2021 r. znajdowało się 106 zakładów zatrudniających ogółem 4648 pracowników, w tym zatrudniających do 9 osób – 42 zakładów, od 10 do 49 – 48 zakładów, od 50 do 249 – 12 zakładów, od 250 i więcej – 4 zakłady.

W 2021 r. nadzorem objęto 37 zakładów. Przeprowadzono 43 kontrole sanitarne, w tym w 11 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, na usunięcie których wydano 9 decyzji administracyjnych z terminem wykonania oraz 1 decyzję przedłużającą termin wykonania i 1 decyzję umarzającą postępowanie po wydanym tytule wykonawczym. Uchybienia dotyczyły m. in. braku aktualnych wyników badań i pomiarów środowiska pracy na stanowiskach pracy, braku lub nieprawidłowej oceny ryzyka zawodowego, rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne, złego stanu sanitarno – technicznego zaplecza dla pracowników produkcyjnych oraz pomieszczeń pracy. Pracodawcy wykonali nałożone przez PPIS obowiązki w bieżącym roku sprawozdawczym.

Ponadto przeprowadzono 25 kontroli w zakresie przestrzegania zasad uregulowanych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz 3 dochodzenia epidemiologiczne w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

Ogółem w 2021 r. Sekcja Higieny Pracy wydała 14 decyzji merytorycznych.

- Decyzji administracyjnych wydano 11, w tym:
 - z bieżącego nadzoru sanitarnego – 9,
 - decyzji przedłużających – 1,
 - decyzji umarzających – 1,
- Decyzji płatniczych: 9,

- Decyzji w sprawach chorób zawodowych wydano 3:
 - 1 decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej,
 - 1 decyzja umarzająca postępowanie,
 - 1 decyzja uchylająca własną decyzję,
 - wydano 2 postanowienia.

Chemikalia – wprowadzanie do obrotu i stosowanie w działalności zawodowej.

Na terenie działalności Sekcji Higieny Pracy PSSE w Jaworze znajdują się dwa podmioty sporządzające mieszaniny, tj.:

- Global Pollena SA Fabryka Chemii Gospodarczej w Jaworze, ul. Kuziennicza 4 – producent chemii gospodarczej,
- EUROMAT Sp. z o.o. we Wrocławiu, ul. Czarnoleska 3 – Zakład w Jaworze, ul. Rapackiego 14 – producent pasty i topnika do lutowania miękkiego i twardego.

trzech dystrybutorów:

- PHU „Agroma” Sp. z o.o. w Jaworze, ul. Słowackiego 1,
- Składnica Materiałów Budowlanych „CUKROBUD” w Jaworze, ul. Starojaworska 94 a,
- „KLEJDOM” spółka jawna Jawor, ul. Starojaworska 29 b,

oraz 11 sklepów zajmujących się dystrybucją substancji i preparatów chemicznych.

W ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi przeprowadzono ogółem 23 kontrole. Kontrolą objęto 5 wprowadzających do obrotu preparaty chemiczne, w tym 1 formulatora mieszanin oraz 18 stosujących w działalności zawodowej substancje i preparaty chemiczne. Dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji i preparatów chemicznych w działalności zawodowej – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Ocena narażenia zawodowego

Zakłady, w których stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych z powiatu jaworskiego w roku 2021.

PKD	Liczba zakładów w których stwierdzono przekroczenia NDN i S	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach			
		NDS/NDN ogółem	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych /hałas, wibracja/
20	1	13	0	0	13
23	2	100	0	21	79
25	1	62	0	0	62
29	1	18	0	0	18
Razem	5	193	0	21	172

Dominującym czynnikiem szkodliwym występującym w kontrolowanych zakładach jest hałas występujący na stanowiskach pracy. Przekroczenia normatywów higienicznych tego czynnika notowane są głównie w zakładach obróbki metali i przerobu drewna. Zmniejszenie

się liczby pracowników pracujących w przekroczeniach NDN i NDS jest wynikiem spadku zatrudnienia. Fakt ten nie ma większego wpływu na powstawanie chorób zawodowych narządu słuchu. Obserwuje się tendencję spadkową, a spowodowane to jest skuteczniejszymi środkami ochrony indywidualnej, obowiązkiem zapewnienia przez pracodawcę profilaktyki medycznej.

W celu poprawy warunków pracy podjęto m. in. działania w zakresie przeprowadzenia lub uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego, przeprowadzenia lub uaktualnienia badań i pomiarów, doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia socjalne, sporządzenia spisu stosowanych w działalności zawodowej substancji i preparatów.

W 2021 r., zgodnie z zamierzeniami Głównego Inspektora Sanitarnego, opracowano wykaz podmiotów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne za rok 2021, sporządzono informację z wyników kontroli warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych, wysyłano comiesięczne sprawozdania z realizacji zadań dotyczących środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Ponadto Sekcja Higieny Pracy prowadzi nadzór nad przestrzeganiem ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. W 2021 r. nie stwierdzono wprowadzania tzw. „dopalaczy”.

Choroby zawodowe

W 2021 r. Sekcja Higieny Pracy wydała 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej, tj. z poz. 20 – przewlekłe choroby układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.

Przeprowadzono 3 dochodzenia epidemiologiczne oraz sporządzono karty oceny narażenia zawodowego w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

5. Działalność Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2021 roku pełnił nadzór nad warunkami sanitarnymi poprzez:

- sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, zwłaszcza nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji, przy zajmowaniu stanowisk w sprawach dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia, warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia i wody w kąpieliskach oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów objętych nadzorem bieżącym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze.

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał :

- 4 opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 10 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 11 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 1 opinię dotyczącą środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia,
- 2 opinie dotyczące dokumentacji projektowej,
- 18 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,
- 17 opinii uzgadniających pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze wykonując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadził 18 kontroli obiektów budowlanych.

6. Działalność Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży

W ramach sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jaworze w 2021 roku nadzoru sanitarnego nad placówkami oświatowo-wychowawczymi przeprowadzono 37 kontroli bieżącego stanu sanitarnego.

W trakcie kontroli oceniano wprowadzone procedury bezpieczeństwa wg. rekomendacji GIS, MEN, MZ, dotyczące zasad przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2. Ustalono, że:

- zostały opracowane procedury postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem lub jego podejrzenia,
- przygotowano informację o myciu i dezynfekcji rąk łącznie z instruktażem,
- przy głównych wejściach do obiektów umieszczono stacje dezynfekcyjne z czujnikami ruchu oraz bezdotykowym pomiarem temperatury ciała,
- sale zostały dokładnie umyte, zdezynfekowane i wywietrzone,
- zostało wyznaczone pomieszczenie do izolacji w razie zachorowania, a w nim umieszczono środki ochrony osobistej oraz dodatkowy termometr,
- wyznaczono ścieżki poruszania się po placówkach, zapewniające brak kontaktu między klasami/grupami,
- środki do dezynfekcji używane na terenie przedszkoli/szkół posiadają karty charakterystyki z piktogramami,
- z sal/klas usunięto dywany, wykładziny dywanowe,
- w sanitariatach do wycierania rąk używane są jedynie ręczniki jednorazowe.

Wszystkie placówki zostały zaopatrzone w zapasy środków dezynfekcyjnych oraz środków ochrony osobistej.

Placówki skontrolowane w 2021 roku będące pod nadzorem PSSE w Jaworze zapewniają właściwe warunki higieniczne.

7. Działania oświatowo-zdrowotne

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia mając na celu bezpieczeństwo i zdrowie społeczeństwa prowadzi szereg działań prozdrowotnych w szkołach, przedszkolach, zakładach opieki zdrowotnej, a także kieruje je do wszystkich mieszkańców powiatu jaworskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparte są o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz potrzeby środowiska lokalnego. Pracownik oświaty zdrowotnej inicjował, koordynował i przeprowadzał działania, dotyczące następujących zagadnień: profilaktyka nikotynowa, profilaktyka HIV/AIDS i chorób zakaźnych, profilaktyka nadwagi i otyłości, profilaktyka chorób nowotworowych. Promowano zasady zdrowego stylu życia, aktywność fizyczną i racjonalne odżywianie. Edukacja zdrowotna kierowana była do ogółu społeczeństwa i wszystkich grup wiekowych. Jednak z powodu pandemii Sars-Cov-2 działania były mocno ograniczone.

1. **Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczeniu AIDS** - celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji w zakresie profilaktyki HIV/AIDS, wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród ogółu społeczeństwa, zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych, poszerzenie oferty informacyjnej dostosowanej do potrzeb indywidualnego odbiorcy. W programie wzięły udział 3 szkoły ponadpodstawowe,
2. **Program „Trzymaj Formę!”** - skierowany do uczniów V-VIII klas szkół podstawowych. Program ma na celu uświadomienie uczniom jak ważne w życiu są odpowiednie nawyki żywieniowe tzw. racjonalna dieta oraz aktywność fizyczna. W programie głównym celem jest trwale kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W roku szkolnym 2020/2021 do programu przystąpiło 5 szkół.
3. **Program „Bieg po zdrowie”**- to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej. Program ten jest źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu, ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów, czyni to zjawisko mniej pożądanym i mniej akceptowalnym. Atrakcyjna forma programu sprzyja wzmocnieniu poczucia własnej wartości u uczniów, wdraża w dokonywanie przez nich świadomych wyborów oraz wyrażanie własnych oczekiwań i zdań na konkretny temat bez obawy o poczucie odrzucenia ze strony rówieśników. W programie wzięło udział 41 osób (uczniowie, rodzice) z 1 szkoły podstawowej. Przeprowadzono 2 narady.
4. **Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”**- realizowany w ramach przedszkolnej edukacji antytytoniowej. Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenia umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają

w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program adresowany jest do dzieci 5 i 6 letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Uczestniczyło w nim 147 dzieci.

5. **Projekt „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych substancji psychoaktywnych”** – w ramach projektu realizowano program „ARS, czyli jak dbać o miłość?” autorstwa dr Krzysztofa Wojcieszka, dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze). Adresowany jest do młodzieży ze szkół średnich. Przeprowadzono 3 narady.
6. **Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”** - program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, zawiera ciekawe informacje, uświadamiające młodym ludziom, że to zagrożenie może dotyczyć także ich osoby, a ryzyko choroby istnieje w każdym wieku i warto wiedzieć jak temu zapobiec. Program podnosi poziom wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, poszerza świadomość na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i znaczenia działań profilaktycznych dla zdrowia kobiety. Przeprowadzono 3 narady.
7. **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”**- grupą, do której skierowany jest program to dzieci w wieku 5-6 lat i ich rodzice. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy nt. rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Rozesłano listy oraz przeprowadzono dystrybucję materiałów. Program został zrealizowany przez 5 placówek, uczestniczyło w nim 122 dzieci i 224 rodziców.
8. **Interwencja nieprogramowa „Akcja Zima”** – ma na celu zmniejszenie ryzyka zagrożeń zdrowotnych w okresie zimowym. W związku z licznymi działaniami związanymi z rozprzestrzenianiem się wirusa SarsCov-2 rozesłano listy intencyjne.
9. **Interwencja nieprogramowa „Akcja Letnia”** - ma na celu podniesienie świadomości z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz bezpieczeństwa podczas wakacji, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania właściwych postaw prozdrowotnych wśród najmłodszych. Umieszczono na stronie internetowej PSSE 9 informacji. Prowadzono warsztaty i prezentacje w miejscach wypoczynku. Wspólnie z Gminą Jawor, JOK, KP, PSP, KPP oraz Pogotowiem Ratunkowym w Jaworze zorganizowano pogadanki i warsztaty dla ogółu społeczeństwa. Ogólnie działaniami objęto 1022 osoby.
10. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Zdrowia”** - tematem przewodnim obchodów w 2021 r. było „Ratujmy Życie! Bezpieczne szpitale w czasie katastrof! Powszechne ubezpieczenie zdrowotne”. W związku z licznymi działaniami związanymi z rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-Cov-2 rozesłano listy intencyjne.

11. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień bez Tytoniu”** – ma na celu zwiększenie świadomości na temat negatywnego wpływu tytoniu na płuca- od raka po przewlekłe choroby układu oddechowego oraz podstawowej roli, jaką odgrywają dla zdrowia i dobrego samopoczucia wszystkich ludzi. W związku z licznymi działaniami związanymi z rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-Cov-2 rozesłano listy intencyjne.
12. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Rzucania Palenia”**- edukacja społeczna informująca o następstwach używania tytoniu i zachęcająca do wyboru zdrowego, wolnego od dymu tytoniowego, stylu życia. Zwrócenie uwagi na nałóg odbierający zdrowie milionom Polaków oraz kształtowanie postaw asertywnych ze zwróceniem uwagi na przestrzeganie prawa. Rozesłano listy intencyjne.
13. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Seniora”**- ma na celu działania na rzecz poprawy jakości życia osób starszych. Przeprowadzono pogadanki i warsztaty dla seniorów z terenu powiatu jaworskiego zrzeszonych w organizacjach i stowarzyszeniach, a także dla pensjonariuszy Dziennego Domu Senior – Wigor w Jaworze. Tematyka związana była ze zdrowiem seniora – odpowiednią dietą, aktywnością fizyczną i psychiką oraz bezpieczeństwem żywności i profilaktyką zachorowań na Covid-19. Ogólnie działaniami objęto 300 osób.
14. **Interwencja nieprogramowa „ Światowy Dzień AIDS”** – ma na celu wzrost świadomości na temat zakażeń HIV w Polsce oraz zachorowań na AIDS oraz zapobieganie zakażeniom. Rozesłano listy intencyjne. Przeprowadzono powiatowy konkurs wiedzy i HIV i AIDS, w którym udział wzięło 69 uczniów. Przeprowadzono pogadanki dla 86 uczniów.
15. **Profilaktyka zażywania nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”**- podejmowano działania mające na celu podniesienie świadomości młodzieży na temat szkodliwości środków zastępczych, czyli tzw. dopalaczy. W związku z czym przeprowadzono 6 porad i 6 pogadanek, w których uczestniczyło łącznie 396 osób.
16. **Interwencja wynikająca z sytuacji epidemiologicznej- KORONAWIRUS-** przeprowadzono warsztaty i pogadanki w placówkach na terenie powiatu, w których uczestniczyło ponad 800 osób.
17. **Interwencja wynikająca z sytuacji epidemiologicznej – SZCZEPIMY SIĘ** – przeprowadzono warsztaty i pogadanki w placówkach na terenie powiatu, w których uczestniczyło ponad 2000 osób. Rozesłano listy intencyjne i umieszczono informacje na stronie internetowej.